

Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Pastoor De Nevestraat 12-26 (Eeklo, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2018I38
September 2018

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 1: RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Janiek De Gryse, Clara Thys, Wouter Van Goidsenhoven, Aaron Willaert

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2018

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1	Resultaten van het bureauonderzoek	7
1.1	Administratieve gegevens	7
1.2	Onderzoeksoopdracht.....	9
1.2.1	Doelstelling.....	9
1.2.2	Onderzoeksvragen	9
1.2.3	Juridische context	9
1.2.4	Randvoorwaarden	9
1.2.5	Archeologische voorkennis van het terrein	9
1.3	Werkwijze en strategie	10
1.3.1	Methode	10
1.3.2	Fysisch geografische situatie	10
1.3.3	Historische context en bekende archeologie.....	10
1.3.4	Archeologische indicatoren	10
1.3.5	Verstoringshistoriek.....	11
1.3.6	Introductie tot het projectgebied.....	12
1.3.6.1	Ruimtelijke situering.....	12
1.3.6.2	Geplande werken.....	13
1.4	Assessmentrapport.....	16
1.4.1	Fysisch geografische en geologische situatie	17
1.4.1.1	Landschappelijke situering	17
1.4.1.2	Tertiaire lithostratigrafie	21
1.4.1.3	Quartaire lithostratigrafie	22
1.4.1.4	Bodemvormingsprocessen	23
1.4.2	Historische en archeologische voorkennis.....	24
1.4.2.1	Historische context en bekende archeologische vindplaatsen	24
1.4.2.2	Archeologische indicatoren en cartografische bronnen	25
1.4.2.3	Overzicht van de gekende archeologische waarden	28
1.4.2.4	Huidige gebruik en verstoringen.....	31
1.5	Synthese	35
2	Bibliografie.....	36
3	Bijlagen.....	37

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).....	8
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt). 8	
Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).....	12
Figuur 4: Visualisatie noordelijke uitbreiding.	13
Figuur 5: Zicht op de locatie waar de noordelijke uitbreiding wordt voorzien (© Google Streetview).	14
Figuur 6: Inplanting nieuwe toestand met lokalisatie van de geplande uitbreiding (bron: opdrachtgever).	15
Figuur 7: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).	17
Figuur 8: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).	18
Figuur 9: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).	18
Figuur 10: Projectgebied weergegeven op het DHMV, detail (Bron: Geopunt).	19
Figuur 11: Profiellijn hoogteverloop, NW-ZO (Bron: Geopunt).....	19
Figuur 12: Projectgebied weergegeven op de potentiële bodemerosiekaart per perceel, 2018 (Bron: Geopunt).	20
Figuur 13: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	21
Figuur 14: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). ..	22
Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).	23
Figuur 16: Projectgebied bij benadering weergegeven op een schets van de stad Eeklo, 1693 (bron: Cartesius).....	25
Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).....	26
Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca 1840 (Bron: Geopunt).	27
Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).....	27
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI (Bron: Geopunt).	28
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).....	31

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).....	32
Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).....	32
Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).....	33
Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).....	33
Figuur 26: Inplantingsplan bestaande toestand, rioleringen en funderingen.....	34

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.....	7
---	---

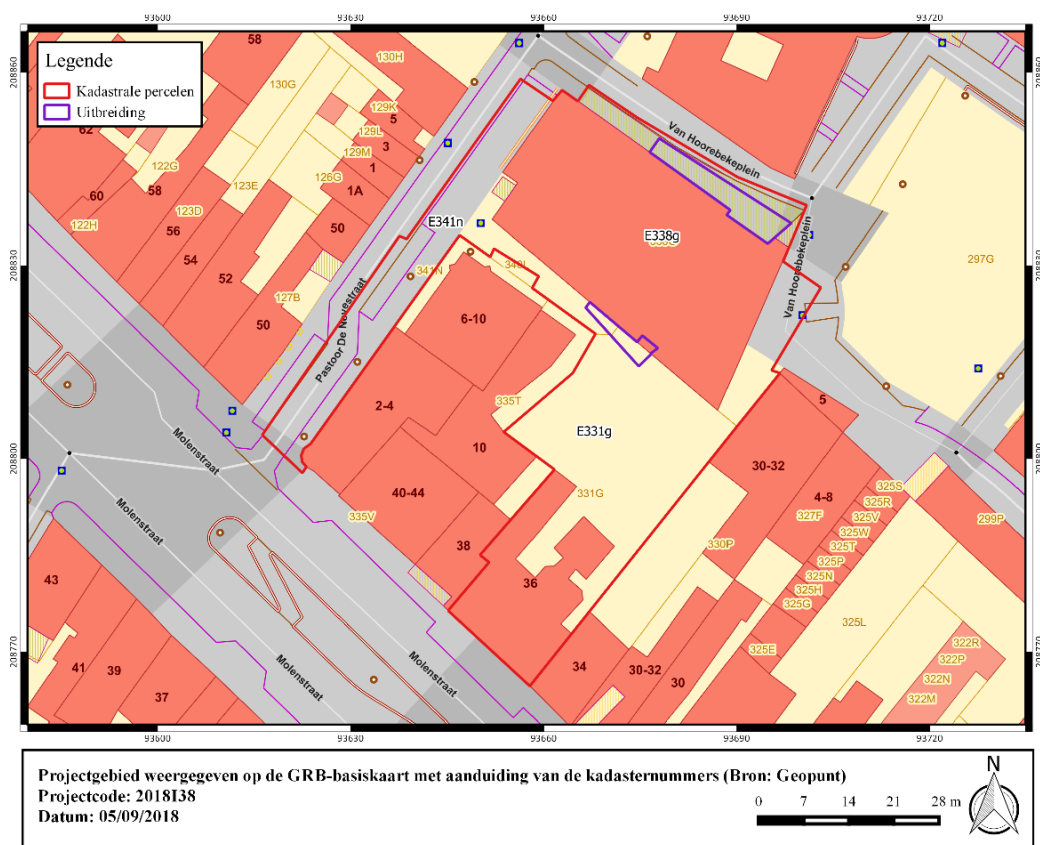
1 Resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Administratieve gegevens

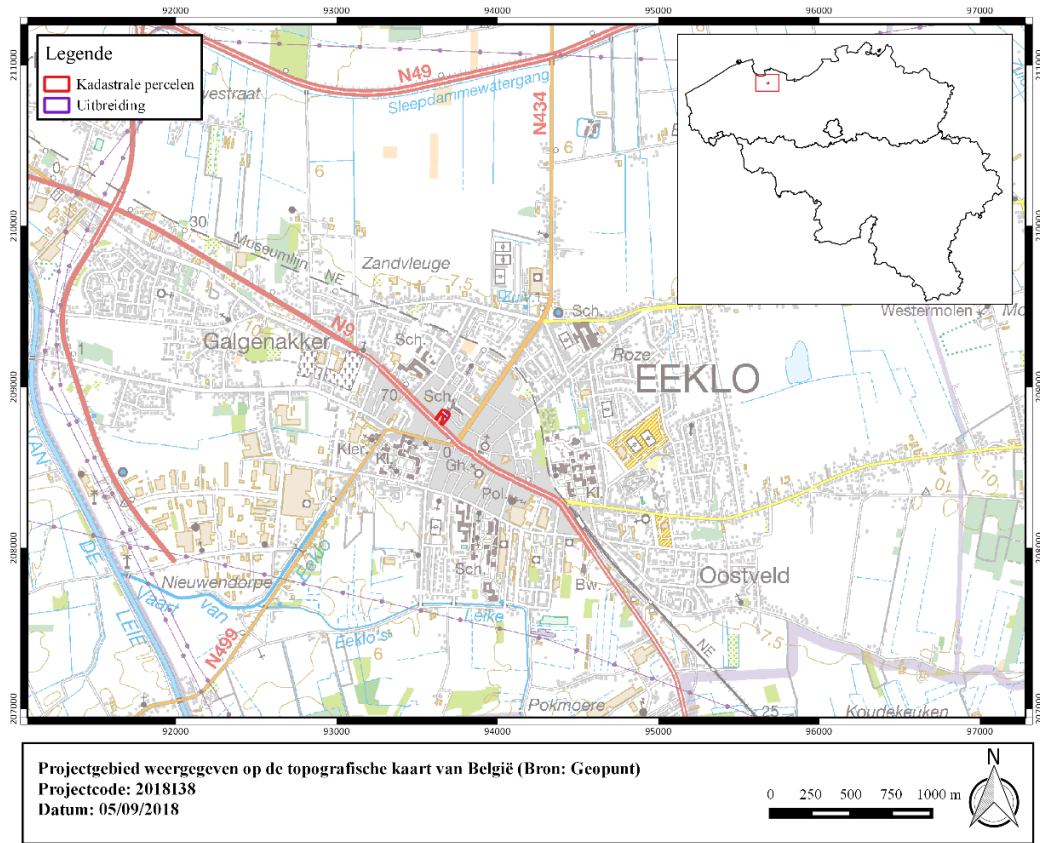
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Eeklo
	Deelgemeente	/
	Postcode	9900
	Adres	Pastoor De Nevestraat 9900 Eeklo
	Toponiem	Pastoor De Nevestraat 12-26
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	$X_{\min} = 93579$ $Y_{\min} = 208758$ $X_{\max} = 93734$ $Y_{\max} = 208866$
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Eeklo, Afdeling 2, Sectie E, nr's: 341n, 338g, 331g Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Janiek De Gryse (erkend archeoloog) Wouter Van Goidsenhoven (archeoloog) Clara Thys (archeoloog) Aaron Willaert (historicus)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt).

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).

1.2 Onderzoeksopdracht

1.2.1 Doelstelling

Het archeologisch vooronderzoek betracht altijd eerst door raadpleging van gekende en ontsloten informatiebronnen tijdens een bureauonderzoek eventueel aanwezig archeologisch erfgoed binnen het onderzoeksgebied te inventariseren, waarderen en veiligstellen.

1.2.2 Onderzoeksvragen

Voor het bureauonderzoek zijn volgende onderzoeksvragen te formuleren:

- Hoe is de aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied?
 - Welke processen van bodemvorming zijn bekend?
 - Welke geomorfologische processen zijn te bekend?
 - Welke aardkundige eenheden zijn archeologisch relevant en wat is hun diepteligging?
 - Zijn er archeologische resten bekend binnen de grenzen van het plangebied?
 - Welke is de aard en ouderdom van bekende archeologische resten?
 - Welke is de conserveringsgraad en gaafheid van bekende archeologische resten?
- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige archeologische resten?

1.2.3 Juridische context

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied. Tevens is het plangebied gelegen binnen de vastgestelde archeologische zone van de historische stadskern van Eeklo. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten is. Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 100 m² of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 300 m² of meer bedraagt.

De gecombineerde oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de vergunningsaanvraag betrekking heeft, bedraagt 3116 m², de geplande werken hebben een gecombineerde oppervlakte van 114 m² ; vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

1.2.4 Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bronnen gebruikt.

1.2.5 Archeologische voorkennis van het terrein

Binnen de grenzen van projectgebied werd in het verleden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd.

In de omgeving zijn wel enkele archeologische vindplaatsen gekend (cfr. infra).

1.3 Werkwijze en strategie

1.3.1 Methode

In de praktijk resulteert het bureauonderzoek in een inschatting van het archeologisch potentieel van een onderzoeksgebied. Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en verstoringshistoriek.

Pas na de vaststelling van het archeologisch potentieel kunnen onderbouwde inschattingen worden gemaakt over de planeffecten op eventueel archeologisch erfgoed.

1.3.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen.

De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad en gaafheid van het archeologische erfgoed.

Volgende informatiebronnen werden geconsulteerd t.b.v. een eerste aardkundige analyse:

- Tertiair en Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Toelichting bij de Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart van Vlaanderen
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen
- Bodemerosie kaart

1.3.3 Historische context en bekende archeologie

Beschikbare historische en toponymische kennis over woonplaatsen (buurtschap, gehucht, dorp, stad) in en nabij het onderzoeksgebied kan een zinvol kader bieden om de betekenis van bekende archeologische vindplaatsen te evalueren.

Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het onderzoeksgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed¹ geraadpleegd en is lokaal geïnformeerd naar recent onderzoek.

1.3.4 Archeologische indicatoren

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën zoals resultaten van non-intrusieve archeologische prospectietechnieken (bijvoorbeeld vondstmeldingen van metaaldetectie), toevallige vondsten bij niet-archeologische graafwerken, maar vooral ook historisch-cartografische, iconografische data en fotocollecties. Ze vormen fysiek aanwijsbare

¹ <https://cai.onroerenderfgoed.be/>

fenomenen die een aanwijzing kunnen zijn voor de aanwezigheid, ter plaatse of in de nabijheid, van archeologische sites.

Archeologische indicatoren zijn gezocht in de Centrale Archeologische Inventaris van het Agentschap Onroerend Erfgoed en in ontsloten cartografische bronnen zoals:

- Schets van de stad Eeklo, 1693
- Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgenomen op initiatief van de graaf de Ferraris (1771-1778)
- Atlas der Buurtwegen uit ca. 1841
- Kadasterkaart van Philippe-Christian Popp (1842-1879)

1.3.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van het onderzoeksgebied bepaalt in belangrijke mate de te verwachten gaafheid en bewaringsgraad van eventueel aanwezig archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstoring van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kan mondelinge informatie van vroegere gebruikers of bewoners, beschikbare plannen van (verdwenen) constructies, verslagen van bodemonderzoeken en saneringen of informatie over delfstoffenwinning relevante informatie bieden.

Aanvullende informatie over recent historisch landgebruik is afkomstig van geraadpleegde luchtopnames vanaf 1971.²

² <http://www.geopunt.be/>

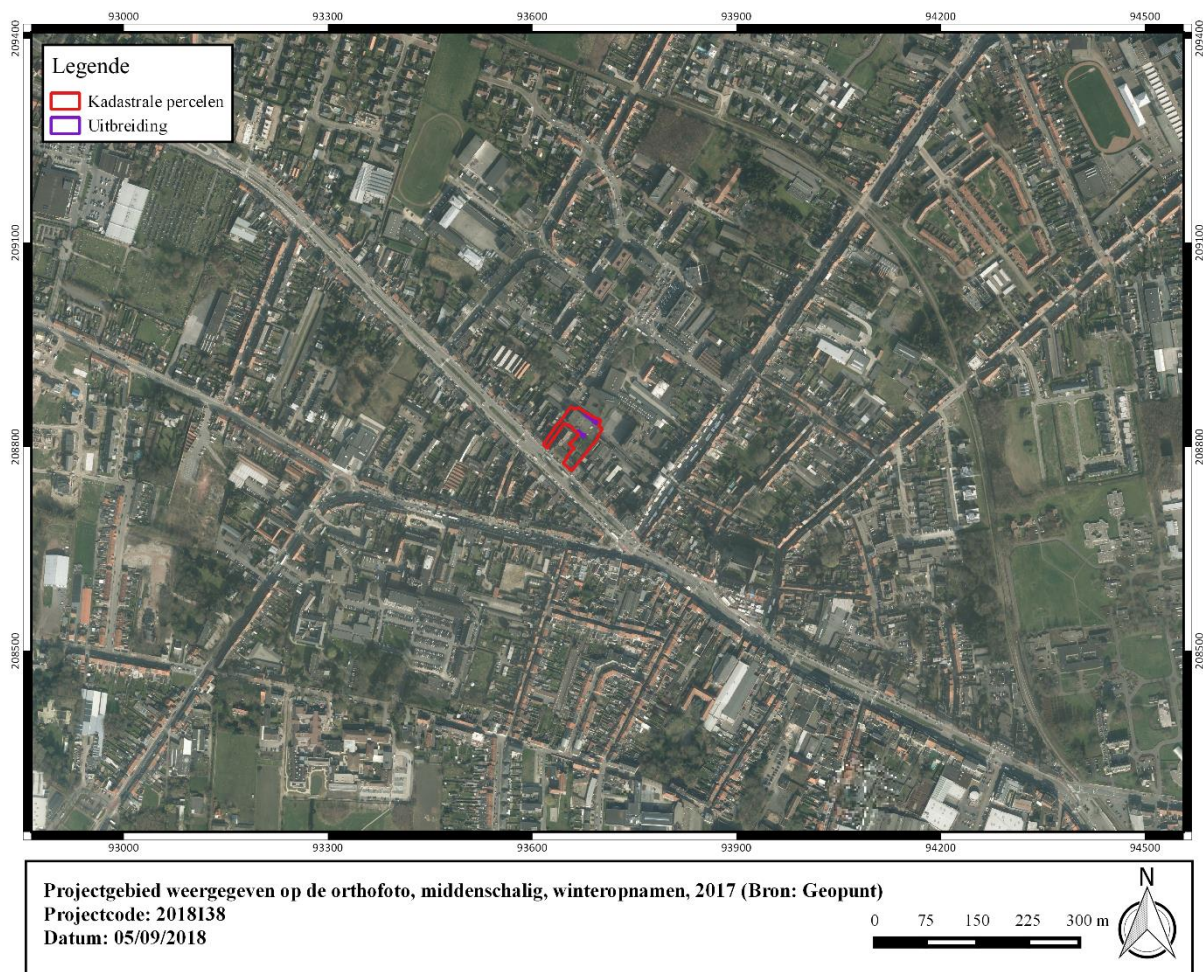

1.3.6 Introductie tot het projectgebied

1.3.6.1 Ruimtelijke situering

Het onderzoeksterrein is gelegen in het stadscentrum van Eeklo in de provincie Oost-Vlaanderen. De westzijde van het plangebied grenst aan de Pastoor De Nevestraat, de zuidzijde aan de Molenstraat. In het oosten vindt het plangebied aansluiting bij het Van Hoorebekeplein. Het marktplein situeert zich ca. 200 meter ten zuidoosten.

De geplande werken beperken zich tot de uitbreiding van een bestaand gebouw.

Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).

1.3.6.2 Geplande werken

De geplande werken betreffen de uitbreiding van een bestaand cultureel centrum en omvatten een bodemingreep over een gecombineerde oppervlakte van 114 m².

Aan de noordzijde komt een uitbreiding met keuken en koelbergingen. Op niveau +1 hiervan vormt dit een uitbreiding van de nevenscène. De geplande uitbreiding omvat een bodemingreep over een oppervlakte van 86 m² buiten de oorspronkelijke footprint van het gebouw. Er wordt gebruik gemaakt van een vloerplaat tot ca. 35 cm-mv en sleuffunderingen tot ca. 95 cm-mv. Er wordt tevens nieuwe riolering voorzien die aansluiting zal vinden bij het bestaand rioleringstracé ter hoogte van het Vanhoorebekeplein.

Deze uitbreiding situeert zich integraal ter hoogte van een verharde zone met overhangende luifel (zie figuur 5). Ter hoogte van de uitbreiding is op heden tevens reeds riolering aanwezig (zie bijlage bestaande toestand – fundering & riolering).

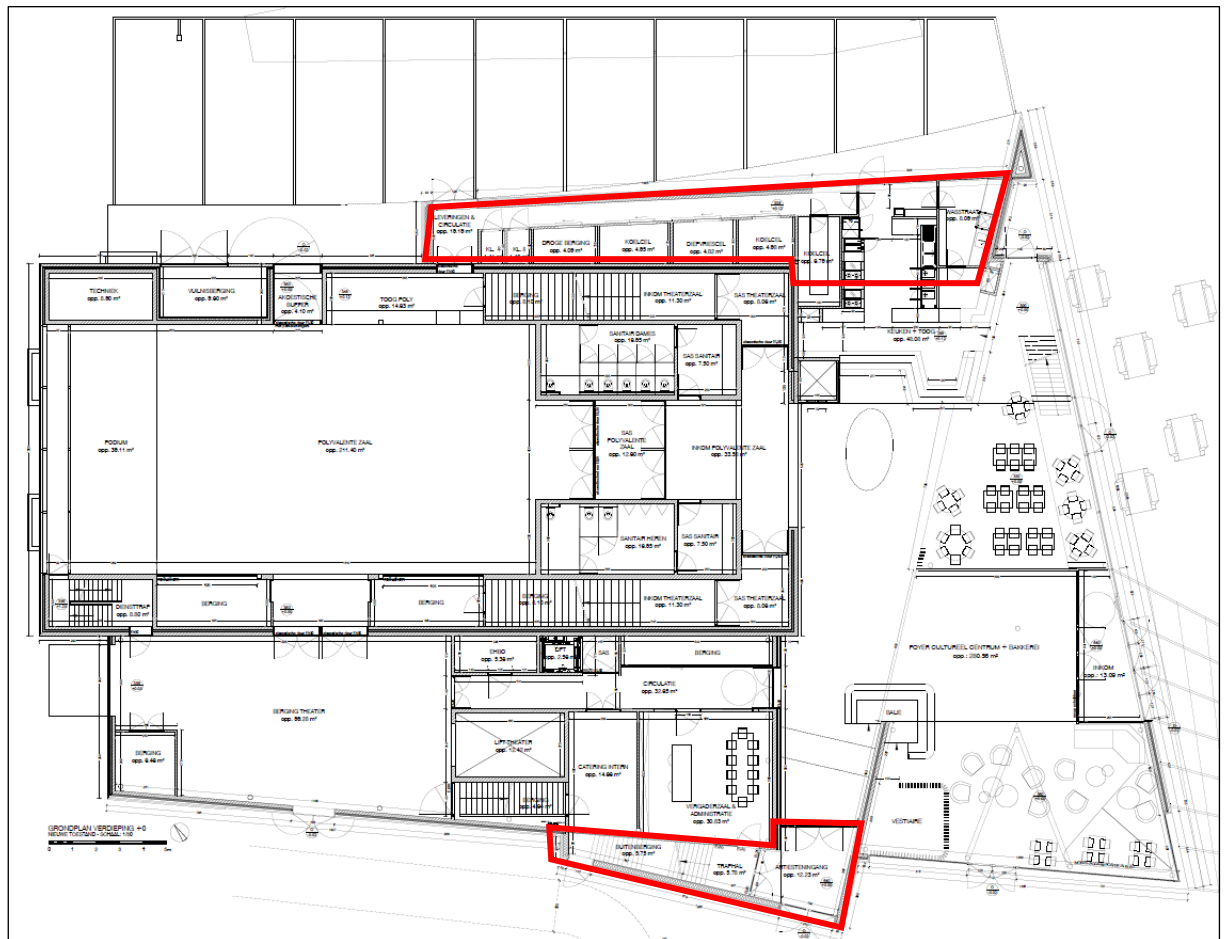
Figuur 4: Visualisatie noordelijke uitbreiding.

Figuur 5: Zicht op de locatie waar de noordelijke uitbreiding wordt voorzien (© Google Streetview).

Aan de zuidzijde van het gebouw betreft de uitbreiding een nieuwe artiesten-inkom en circulatie om in de bovengelegen verdiepingen te geraken. Deze zuidelijke uitbreiding beslaat een oppervlakte van 28 m² en wordt tevens opgericht door middel van sleuffunderingen tot ca. 95 cm-mv en een vloerplaat tot ca. 35 cm-mv. Ook ter hoogte van deze zone situeert zich op heden een rioleringstracé.

De overige renovatiewerken situeren zich onder de bestaande dakstructuur en houden geen nieuwe bodemingrepen in.

Figuur 6: Inplanting nieuwe toestand met lokalisatie van de geplande uitbreiding (bron: opdrachtgever).

1.4 Assessmentrapport

Het assessmentrapport omvat alle relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal, die bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Dit rapport heeft als doel het plangebied binnen zijn archeologisch en landschappelijk kader te plaatsen, rekening houdend met de geplande bodemingrepen. De studie maakt gebruik van verschillende datasets, waarbij het uitgangspunt steeds het ontwerpplan van de toekomstige bodemingrepen is. Dit ontwerpplan wordt telkens geprojecteerd op de geologische, bodemkundige en historische kaarten. Alle kaartmateriaal werd vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

Op basis van deze assessment van het projectgebied kan een gegronde argumentatie opgesteld worden over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen archeologische maatregelen, die uiteengezet worden in deel 2: het programma van maatregelen.

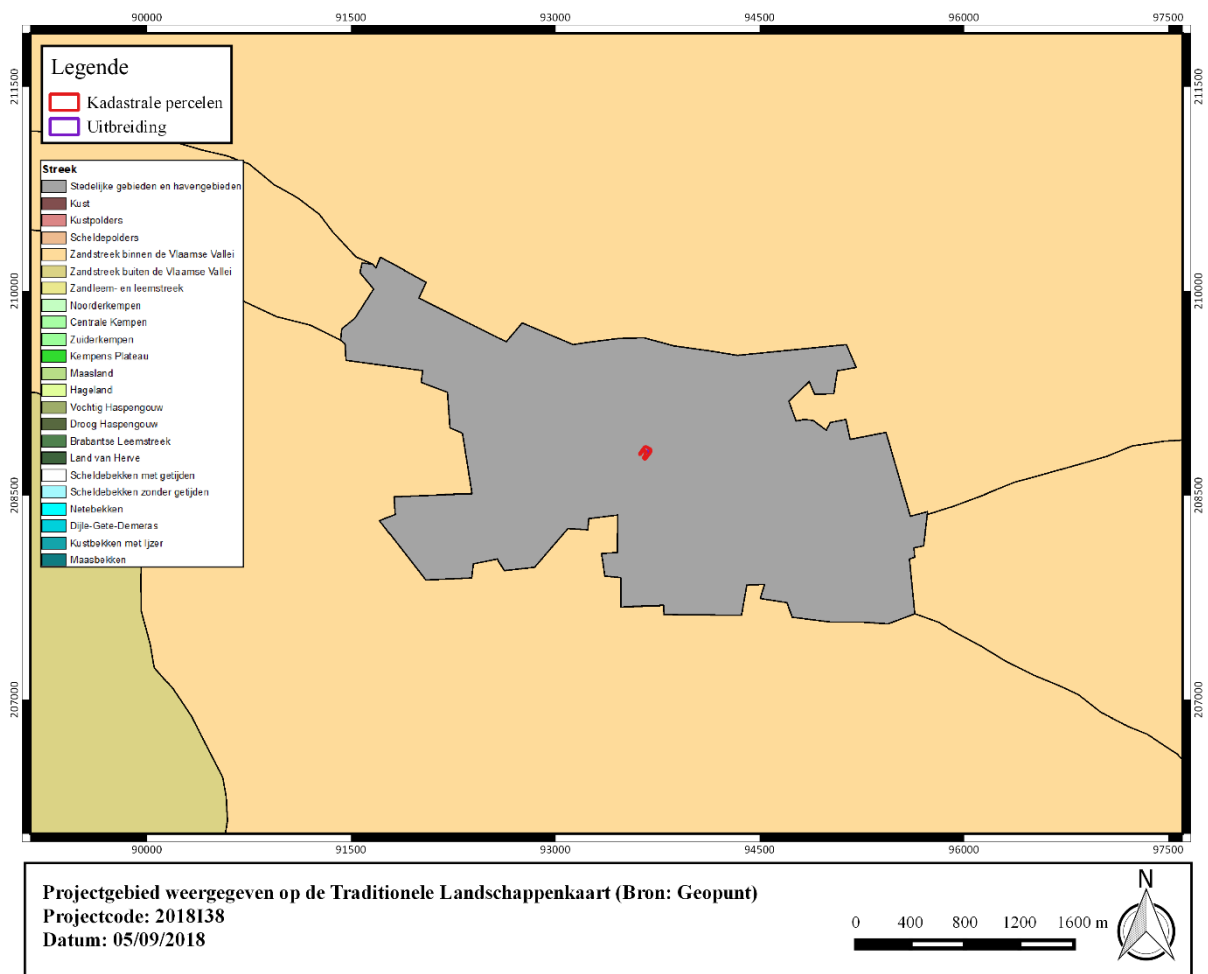
1.4.1 Fysisch geografische en geologische situatie

1.4.1.1 Landschappelijke situering

Het onderzoeksterrein is gelegen binnen stedelijke gebieden en havengebieden.

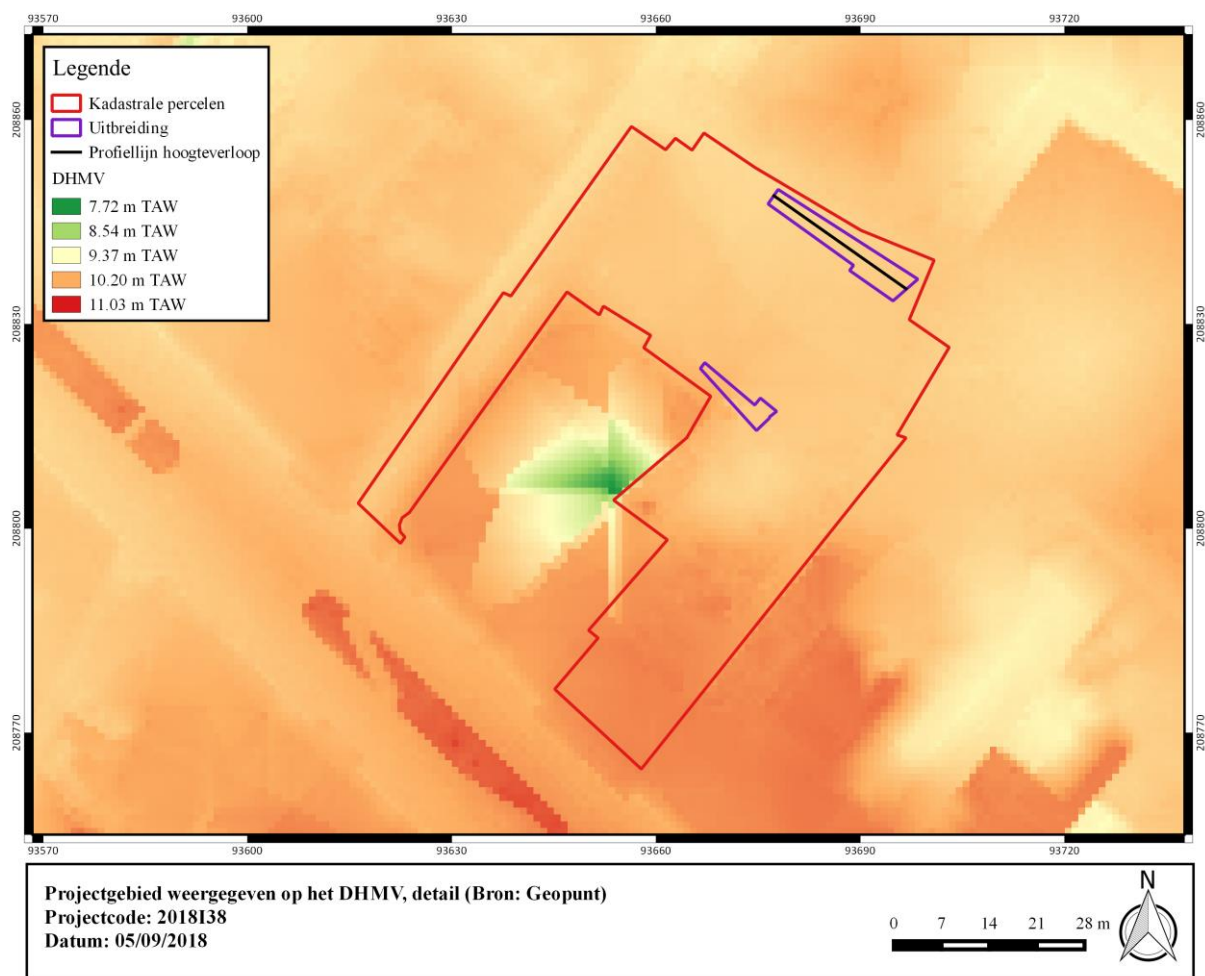
Het dorpscentrum van Eeklo is gelegen op de top (ca. 9 – 10 m TAW) van een hoger gelegen, matig droge tot zeer droge zandrug, omgeven door een vrij nat landschap, op de grens tussen de waterbekkens van de Schelde in het oosten en de Brugse Polders in het westen.

Het plangebied is gelegen op een hoogte van 9,8 – 9,9 m TAW en kent een vlak verloop. Hydrografisch is het projectgebied gelegen binnen het Bekken van de Brugse polders, deelbekken Meetjeslandse polders.

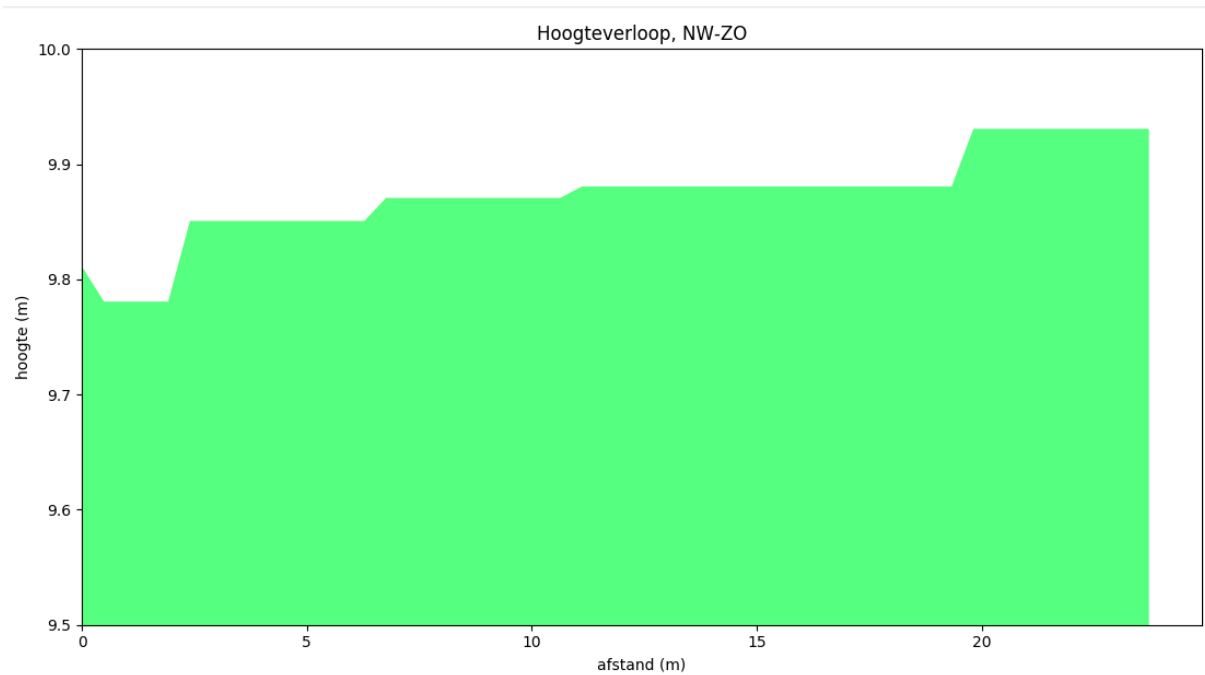

Figuur 7: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).

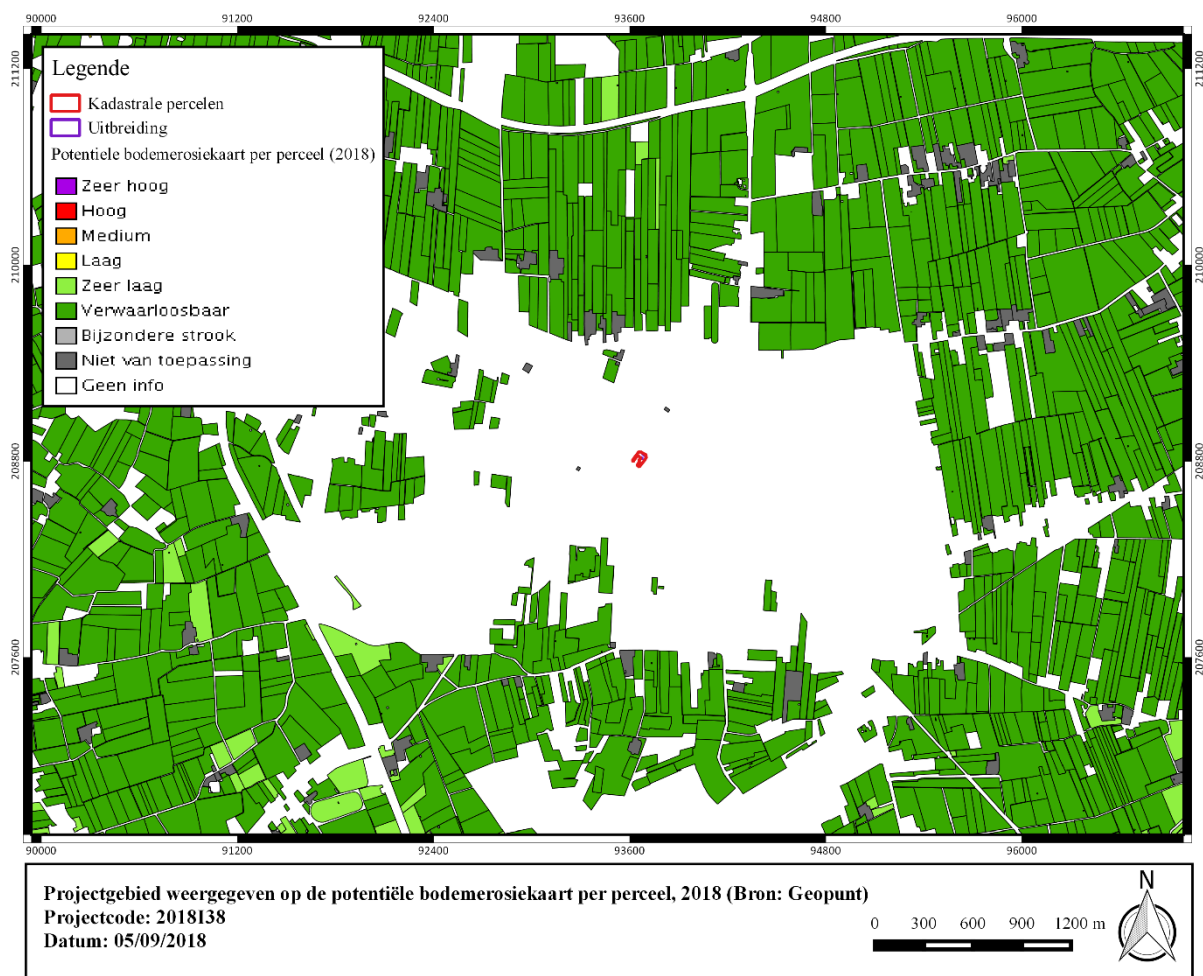

Figuur 10: Projectgebied weergegeven op het DHMV, detail (Bron: Geopunt).

Figuur 11: Profiellijn hoogteverloop, NW-ZO (Bron: Geopunt).

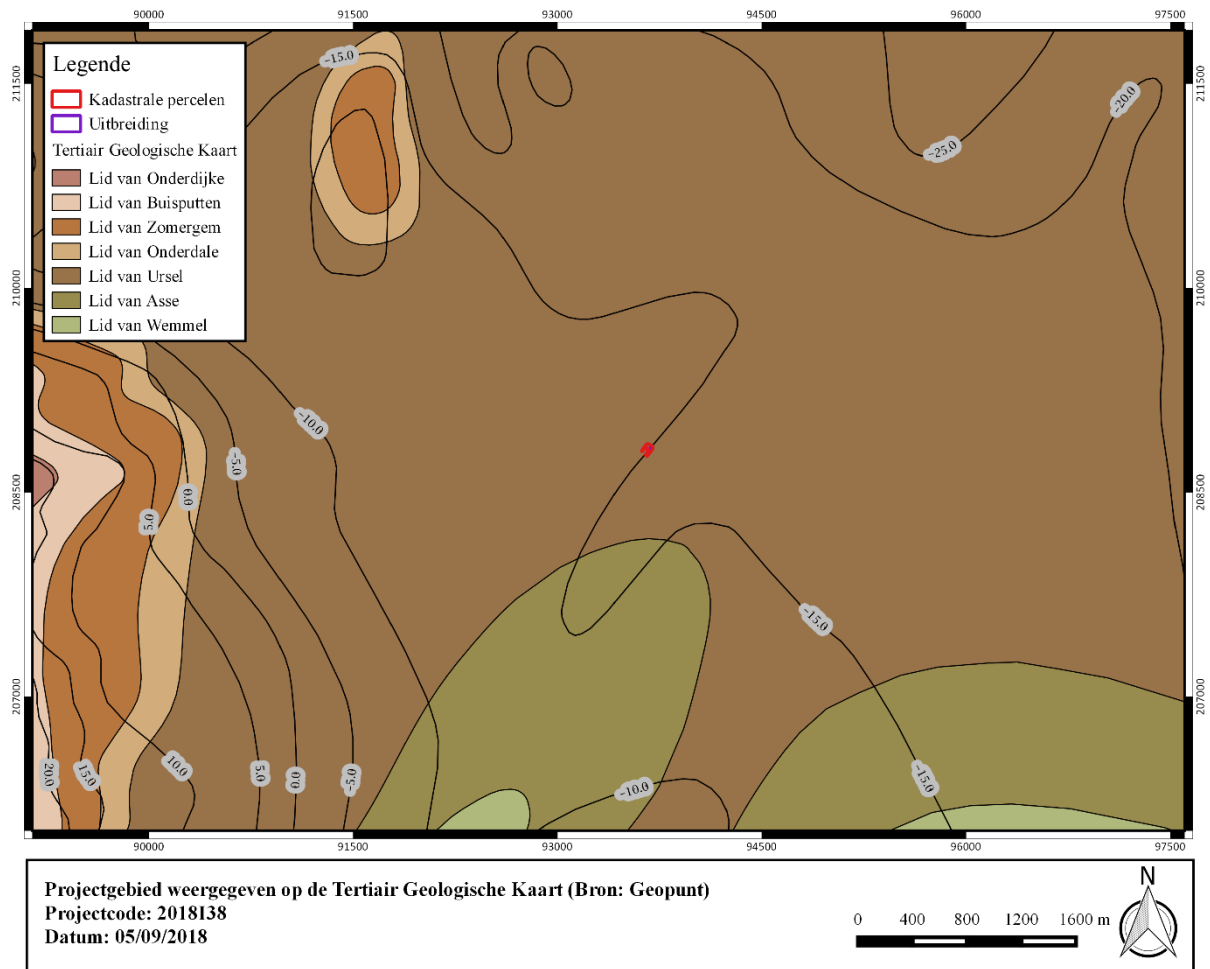

Figuur 12: Projectgebied weergegeven op de potentiële bodemerosiekaart per perceel, 2018 (Bron: Geopunt).

1.4.1.2 Tertiaire lithostratigrafie

Het projectgebied is gelegen in het **Lid van Ursel** (Formatie van Maldegem). De Formatie van Maldegem bestaat uit afwisselingen van mariene zanden en kleien afgezet onder invloed van eustatische zeespiegelschommelingen.

Het Lid van Ursel is een homogene grijsblauwe zware klei die niet kalk- of fossielhoudend is. De klei wordt lokaal uitgebaut voor de baksteenindustrie.

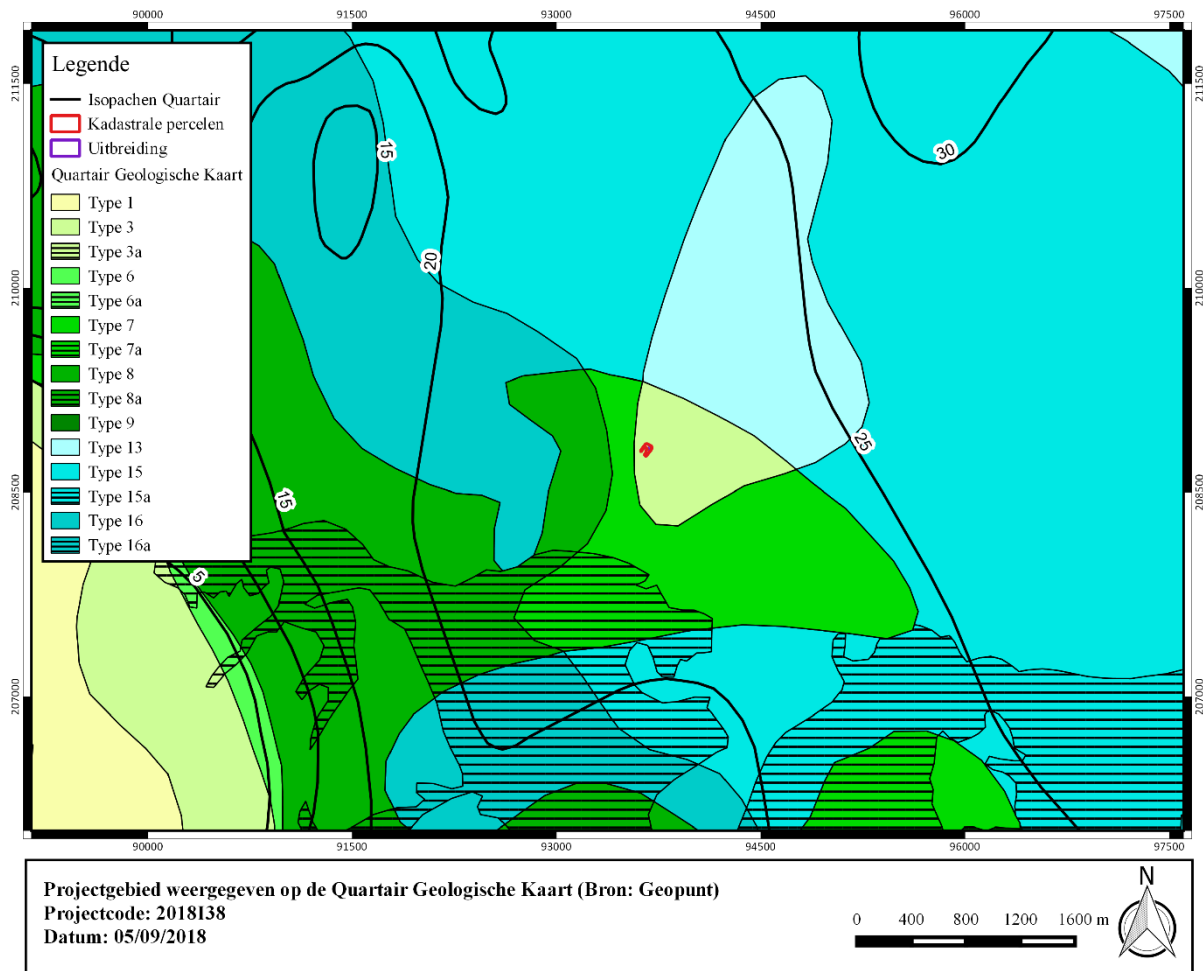

Figuur 13: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.1.3 Quartaire lithostratigrafie

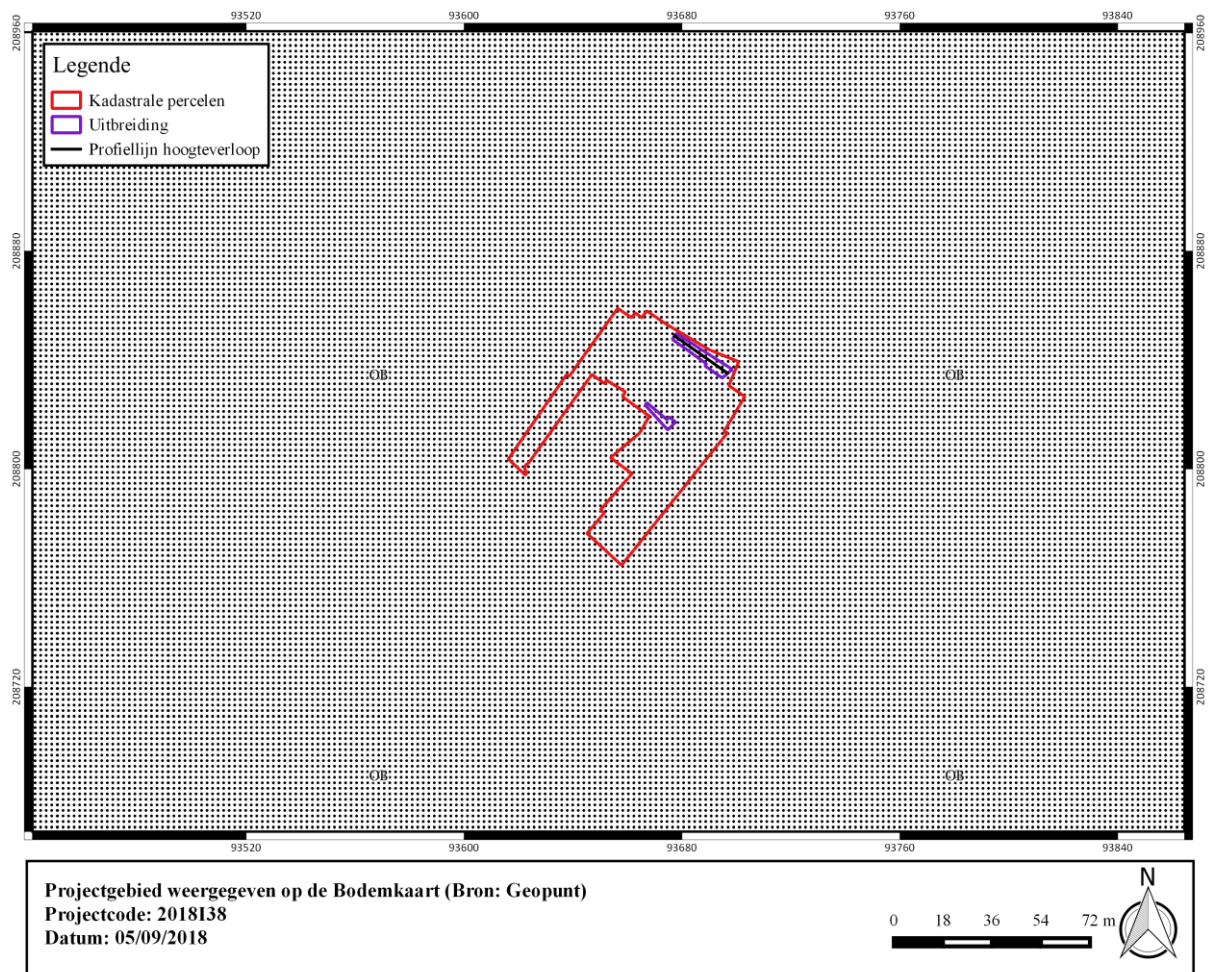
Het projectgebied is gelegen in het Quartair **Type 3**. Dit type bestaat uit een basis van fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan gevolgd door een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen (zandleem tot leem). Deze afzetting kan eventuele hellingsafzettingen bevatten van het Quartair.

Figuur 14: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.1.4 Bodenvormingsprocessen

Het bodemtype **OB** is een kunstmatig bodemtype waarbij de natuurlijke bodem sterk verstoord kan zijn door de aanwezige verharding of bebouwing. Hierdoor is het niet altijd mogelijk de natuurlijke bodem te herkennen.

Figuur 15: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).

1.4.2 Historische en archeologische voorkennis

1.4.2.1 Historische context en bekende archeologische vindplaatsen

Binnen de historische stadskern van Eeklo zijn bij een opgraving uit 2012 sporen aan het licht gekomen van menselijke aanwezigheid in de steentijd. Gelegen op een langgerekte zandrug te midden een laaggelegen gebied was Eeklo een uitstekende locatie.

Over de vroegste ontwikkeling van Eeklo en de stichting van de kerk is niets geweten. In 1240 ontvangt Eeklo de stadsrechten van Johanna van Constantinopel. De stadskeure gaf het dorp eigen rechtspraak en legde het grondgebied vast. Eeklo heeft desalniettemin nooit stadsmuren gekend. Het eerste ‘stedehuus’ werd kort daarna opgericht op de plaats van het huidige stadhuis van rond 1650. Religieuze instellingen zoals de Gentse Sint-Pietersabdij, de Gentse Sint-Baafsabdij en het Brugse Sint-Janshospitaal speelden een voorname rol in de ontwikkeling van de regio. De in 1878 gesloopte kerk kent al zeker een 13^e eeuwse voorganger.

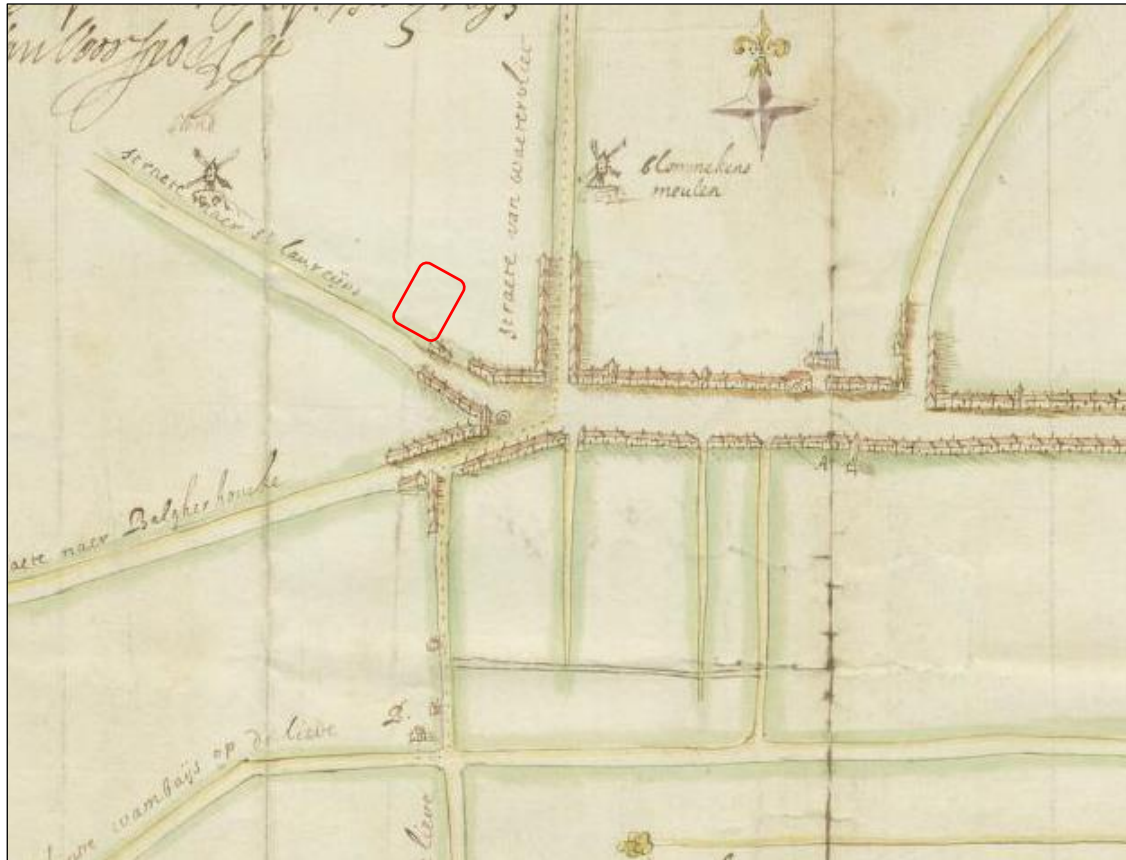
De economische interessante ligging langsheen een belangrijke handelsweg tussen Brugge en Antwerpen, verbonden met Gent via het Leiken, stelde Eeklo in staat zich als handelsstadje te ontwikkelen. Vooral de lakennijverheid was belangrijk voor de stad. Binnen het graafschap Vlaanderen ressorteert Eeklo onder het Brugse Vrije.

Gedurende de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648) kwam Eeklo in de frontlijn te liggen met veel vernielingen voor het gehele historische centrum tot gevolg. Na de pacificatie herleeft Eeklo stilaan en wordt de draad van textielmanufactuur heropgenomen, wat in de 19^e eeuw de basis vormt voor het industrialisatieproces. Dit loopt gelijk met de promotie van Eeklo tot administratieve en kerkelijke hoofdstad van het Meetjesland. Uit deze periode stammen de neo-gotische gebouwen en rijen van werkmanshuisjes die op heden nog het straatbeeld bepalen.³

³ Agentschap Onroerend Erfgoed 2017: Historische stadskern van Eeklo [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/300594> (geraadpleegd op 7 september 2018).

1.4.2.2 Archeologische indicatoren en cartografische bronnen

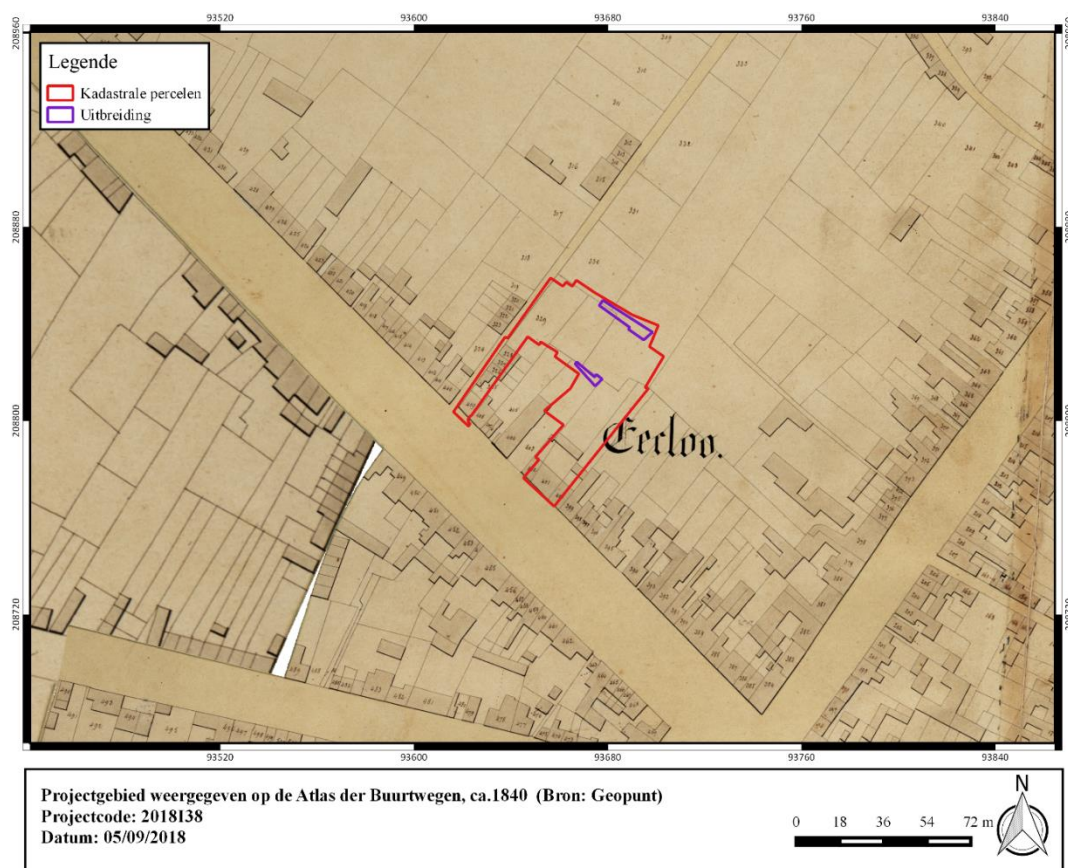
Een schets van de stad Eeklo uit 1693 toont een vrij bescheiden dorpskern. Het plangebied situeert zich aan de westelijke rand van het stadsweefsel, langsheen de huidige Molenstraat. Mogelijk snijdt het meest noordelijke deel bebouwing aan. Ter hoogte van de geplande uitbreiding zijn desalniettemin geen structuren waar te nemen. Op de Ferrariskaart is het verloop van de Pastoor De Nevestraat reeds duidelijk waar te nemen als met bomen omzoomde wegenis. Het onderzoeksterrein is in het zuidelijk deel bebouwd, de overige zone is in gebruik als tuinperceel. De geplande uitbreiding situeert zich ter hoogte van deze tuinzone. De 19^e-eeuwse cartografische indicatoren tonen een gelijkaardig beeld.

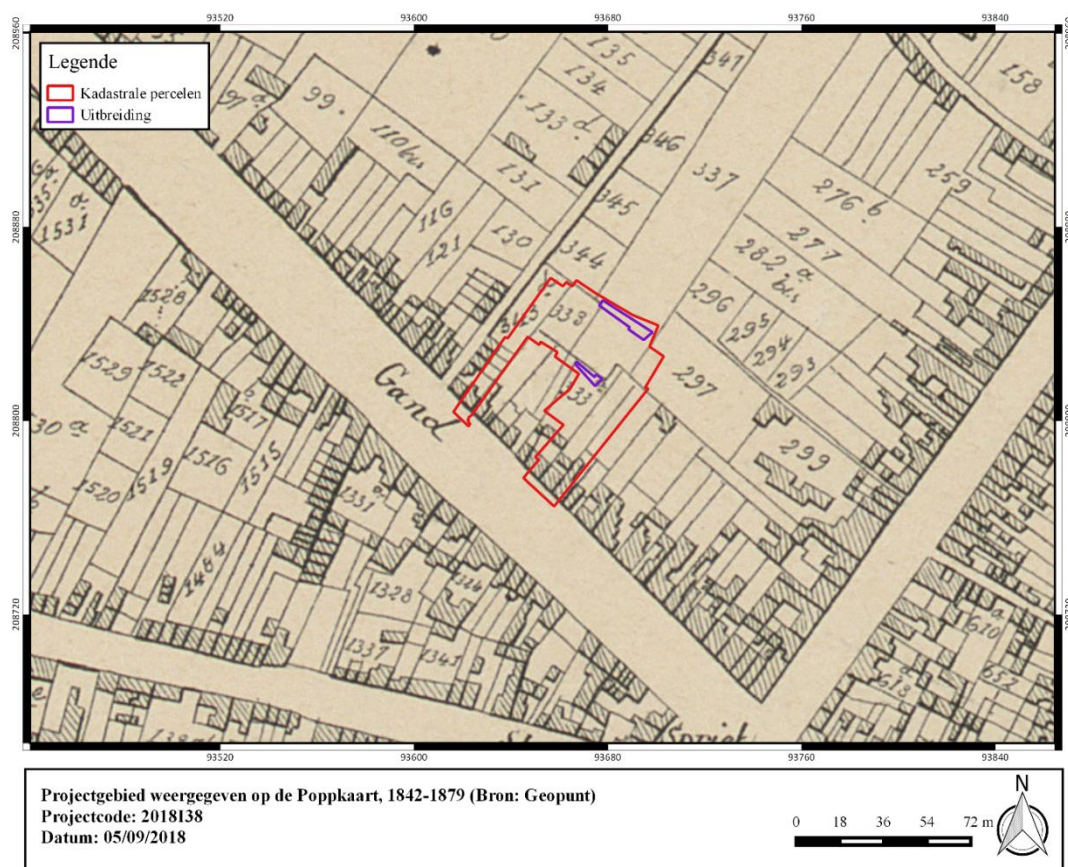
Figuur 16: Projectgebied bij benadering weergegeven op een schets van de stad Eeklo, 1693 (bron: Cartesius).

Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca 1840 (Bron: Geopunt).

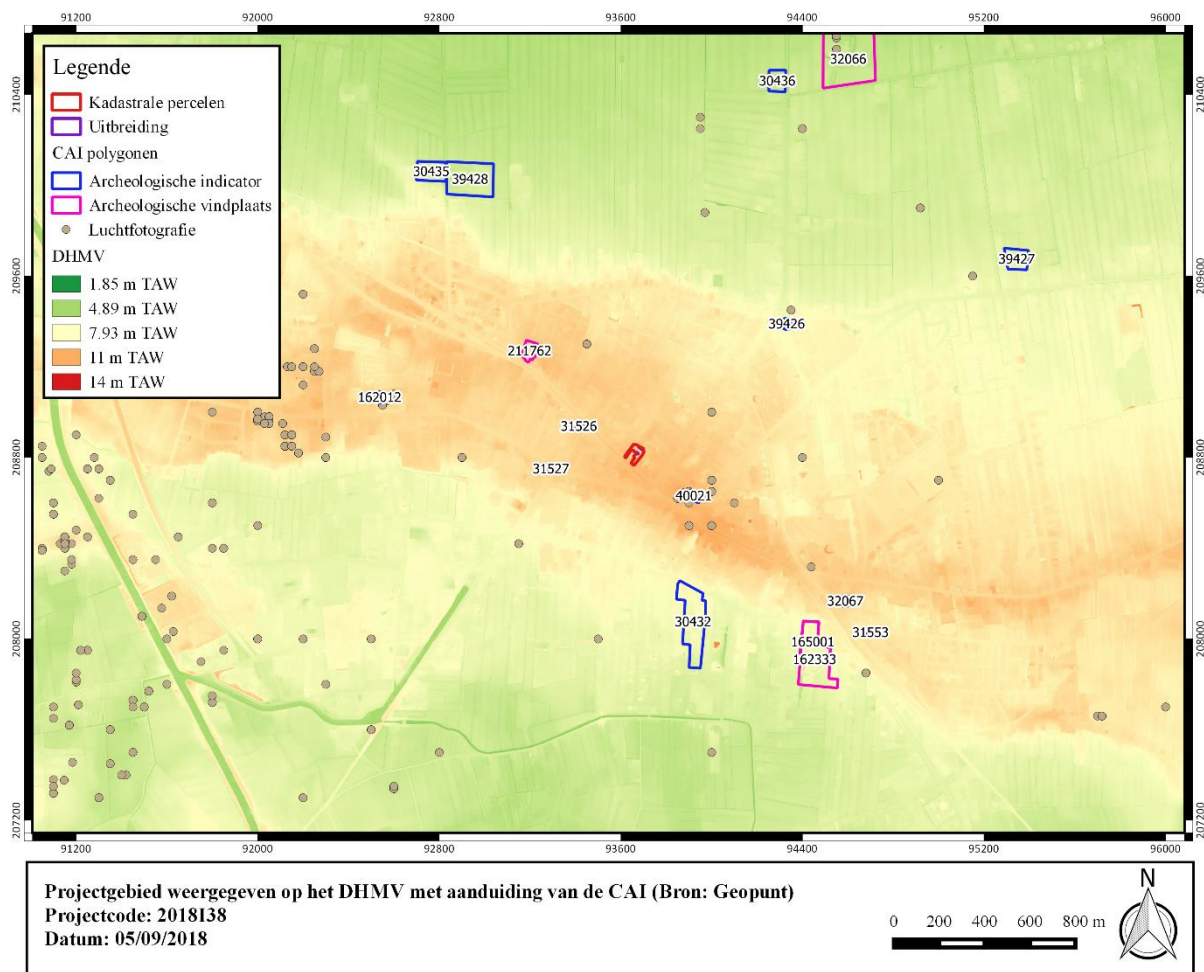

Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).

1.4.2.3 Overzicht van de gekende archeologische waarden

Op het plangebied of de directe omgeving zijn geen archeologische vindplaatsen gekend. Gekende waarden in de ruime omgeving van het plangebied betreffen in hoofdzaak cartografische indicatoren. Ten westen van het plangebied zijn twee laatmiddeleeuwse molens aangegeven (CAI 31526 & CAI 31527). Ten oosten is de kerk aangeduid op het kaartbeeld van de CAI (CAI 40021).

Figuur 20: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI (Bron: Geopunt).

I. Archeologische vindplaatsen

32066	Bouwarcheologie (2012); NK: 15 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
162333	Mechanische prospectie (2012); NK: 15 meter Onbepaald: 88 antropogene sporen: kuilen, grachten, greppels, paalkuilen en spitsporen op te delen in 3 groepen: een groep met lichtgrijze vaag afgelijnde sporen, een groep met diffuse aflijning met bruine tot donkerbruine vulling (o.a. een gracht van 2m breed, spitsporen en 13 kuilen) en een groep met scherp afgelijnde zeer donkergrijze/bruine sporen (wellicht de meest recente sporen)

	Bron: De Puydt M. & Smeets M. 2012, Het archeologisch vooronderzoek aan de Zuidmoerstraat te Eeklo, Studiebureau Archeologie Archeo-Rapport 116
165001	Opgraving (2012); NK: 15 meter Steentijd: Eén werktuig, een eindschrabber op kling van een fijnkorrelige donkergrijs/ zwarte vuursteen. Daarnaast nog een klingfragment en enkele afslagen Nieuwste tijd: Grondsporen, bestaande uit greppels en kuilen, en enkele verstoringen.
211762	Mechanische prospectie (2014); NK: 15 meter 20 ^e eeuw: het terrein was grondig vergraven in functie van zandwinning. Bron: Vanoverbeke R., Krekelbergh N. 2015: Archeologische prospectie met ingreep in de bodem. Eeklo, Molenstraat, BAAC Vlaanderen rapport 123, Gent.

II. Archeologische indicatoren

Historisch-cartografische en iconografische data

30435	Indicator cartografie; NK: 150 meter Late middeleeuwen: hoeve
30432	Indicator cartografie; NK: 150 meter Onbepaald: klooster - Het huidige klooster- en scholencomplex met kapel van O.-L.-Vrouw Ten Doorn is een indrukwekkend ensemble waarvan de geschiedenis teruggaat tot het midden van de 15de eeuw – kapel, reeds vermeld in de 15 ^e eeuw
30436	Indicator cartografie; NK: 15 meter 18 ^e eeuw: hoeve
31526	Indicator cartografie; NK: 150 meter 16 ^e eeuw: molen
31527	Indicator cartografie; NK: 150 meter 17 ^e eeuw: molen
31553	Indicator cartografie; NK: 150 meter 16 ^e eeuw: molen
39426	Indicator cartografie; NK: 15 meter Nieuwe tijd: houten windmolen
39427	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: site met walgracht

39428	Indicator cartografie; NK: 15 meter Late middeleeuwen: site met walgracht
40021	Indicator cartografie; NK: 15 meter Middeleeuwen: kerk

Toevalsvondst

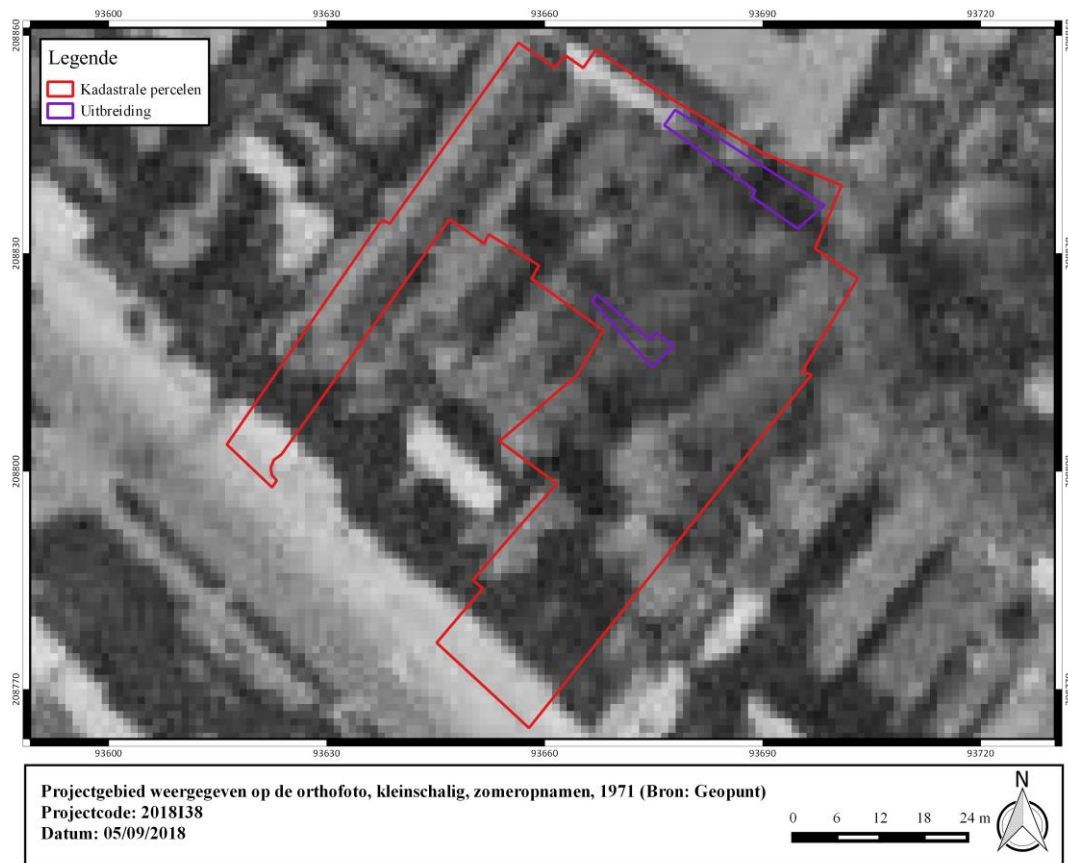
32067	Toevalsvondst (1946); NK: 250 meter Romeinse tijd: munten – groenachtige flesjes met stoppels
-------	--

Metaaldetectie

162012	Metaaldetectie (2012); NK: 15 meter Late middeleeuwen: Schotse penny van rond 1480 (muntje van biljoen) met aan de ene kant een kruis en aan de andere kant een soort bal met 3 keer 3 strepen 16 ^e eeuw: zegelstempel – munt van Philips II 18 ^e eeuw: munt van de Oostenrijke Nederlanden 19 ^e eeuw: 4 leeuwencenten
--------	---

1.4.2.4 Huidige gebruik en verstoringen

De orthofotosequentie geeft een duidelijke evolutie weer in het bodemgebruik binnen de contour van het plangebied gedurende de laatste decennia. Het terrein wordt stelselmatig opgenomen binnen het stedelijke weefsel. In de jaren '90 wordt ter hoogte van het terrein CC De Herbakker gebouwd. De geplande uitbreiding situeert zich ten noorden en ten zuiden van dit gebouw. Op heden is quasi het volledige plangebied verhard. Ter hoogte van de geplande uitbreidingen situeren zich op heden rioleringsstracés.

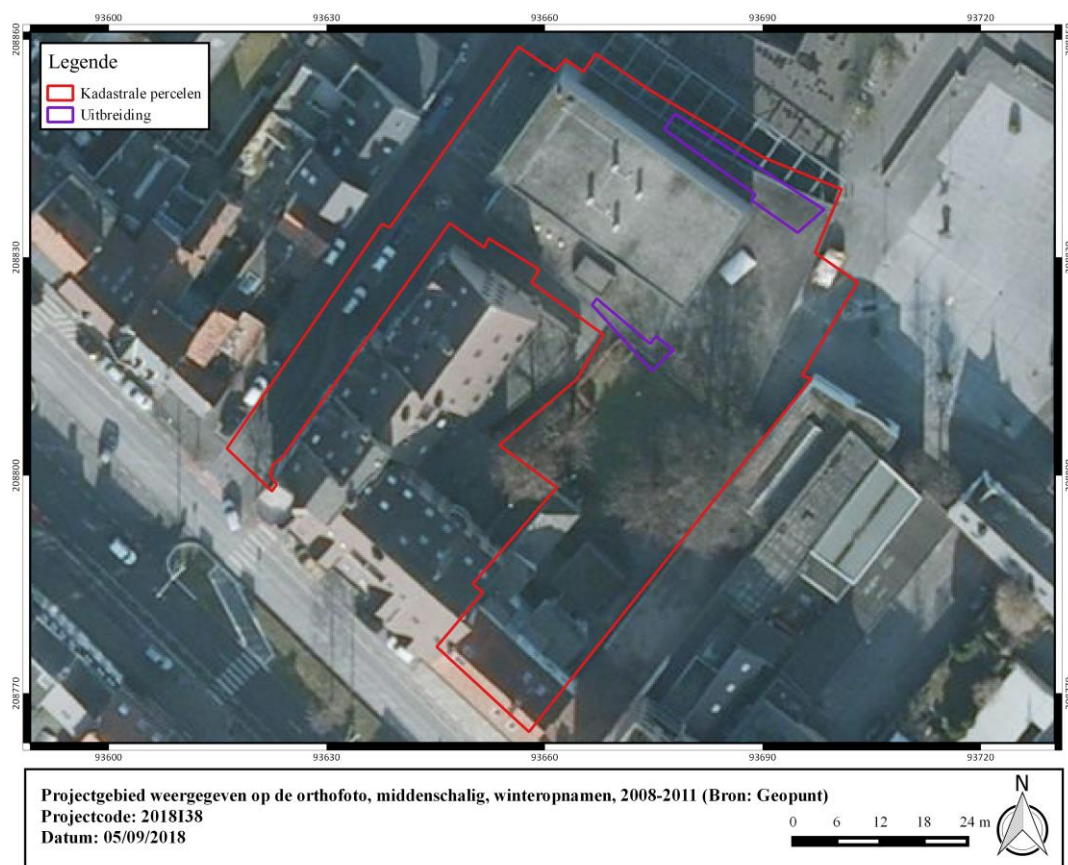
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).

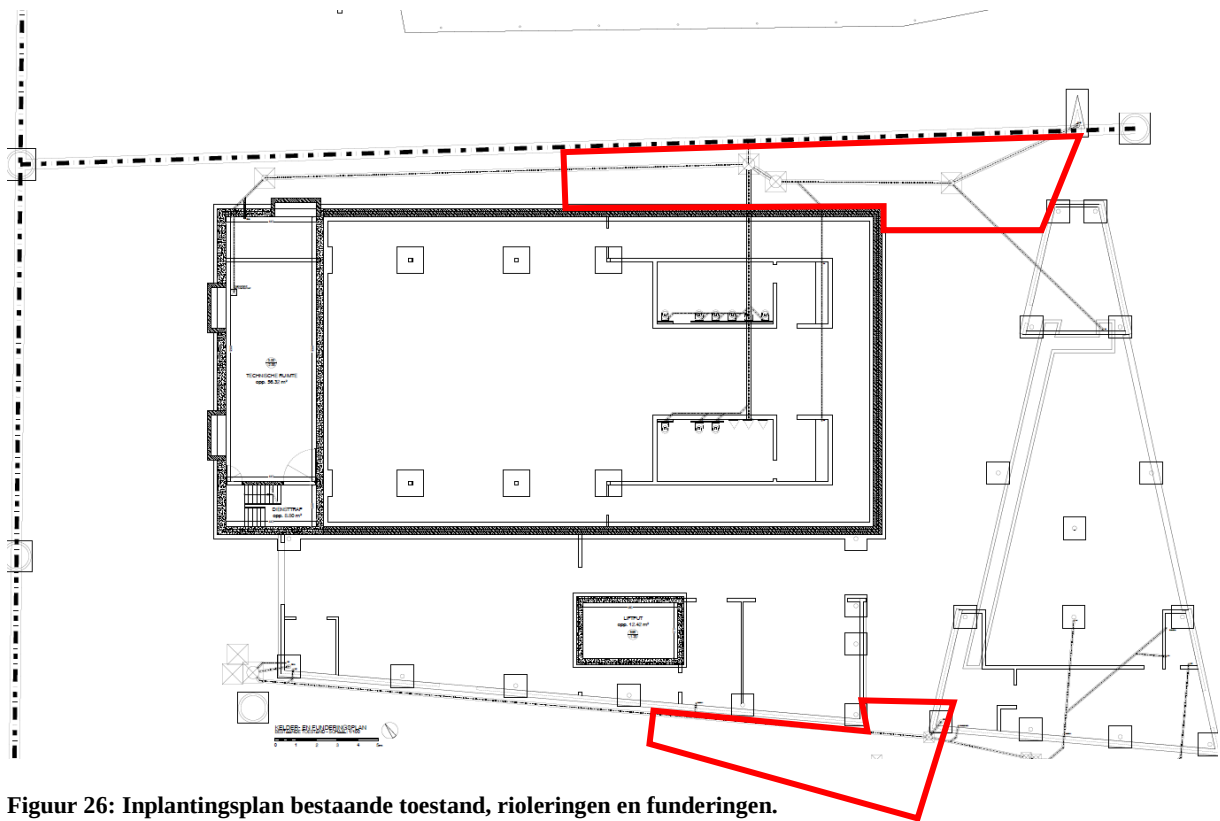

Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).

Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschallig, winteropnamen, 2017 (Bron: Geopunt).

Figuur 26: Inplantingsplan bestaande toestand, rioleringen en funderingen.

1.5 Synthese

Cultureel Centrum de Herbakker plant een uitbreiding van haar bestaande infrastructuur, gelegen aan de Pastoor de Nevestraat te Eeklo. De gecombineerde oppervlakte van de geplande werken beslaat 114 m²

Landschappelijk gezien is Eeklo gelegen op de oost-west gerichte zandrug die loopt van Gistel tot Verrebroek. De Quartrairgeologische kaart geeft ter hoogte van het plangebied een profielopbouw van eolische sedimenten van het laat-Pleistoceen die rusten op fluviatiele afzettingen van het laat-Pleistoceen. Over het sediment is geen informatie beschikbaar, het bestaat vermoedelijk uit zand. Deze gegevens impliceren een relatief oppervlakkige archeologische situatie.

Cartografische bronnen geven aan dat het terrein gelegen is in het historisch centrum van Eeklo. De Ferrariskaart geeft aan dat het terrein bebouwd is aan de straatzijde en verder in gebruik is als tuinzone. Jonger kaartmateriaal geeft aan dat het terrein stelselmatig wordt opgenomen binnen het stedelijk weefsel. Begin de jaren '90 wordt op het terrein CC de Herbakker gebouwd.

Op het plangebied of de directe omgeving zijn geen archeologische vindplaatsen gekend. Gekende waarden in de ruime omgeving van het plangebied betreffen in hoofdzaak cartografische indicatoren. Ten westen van het plangebied zijn twee laatmiddeleeuwse molens aangegeven (CAI 31526 & CAI 31527). Ten oosten is de kerk aangeduid op het kaartbeeld van de CAI (CAI 40021).

Concreet is er ter hoogte van het plangebied een trefkans inzake archeologisch erfgoed. Het terrein dat bedreigd wordt door de geplande werken is echter te beperkt in oppervlakte waardoor bijkomend archeologisch onderzoek niet kan leiden tot enige kenniswinst.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Inventaris Onroerend Erfgoed

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.

3 Bijlagen

Projectcode	2018I38
Onderwerp	Eeklo Pastoor De Nevestraat 12
Plannummer	1
Type plan	Kadasterplan
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	05/09/2018

Plannummer	2
Type plan	Topografische kaart
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksgebied
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	05/09/2018

Plannummer	3
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2017

Plannummer	4
Type plan	Bouwplan
Onderwerp plan	Visualisatie noordelijke uitbreiding
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Onbekend

Plannummer	5
Type plan	Bouwplan
Onderwerp plan	Inplanting nieuwe toestand
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Onbekend

Plannummer	6
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Traditionele Landschappen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	05/09/2018

Plannummer	7
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	DHMV
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	05/09/2018

Plannummer	8
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Waterlopen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	05/09/2018

Plannummer	9
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	DHMV
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	05/09/2018

Plannummer	10
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	Hoogteverloop
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	05/09/2018

Plannummer	11
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Potentiële bodemerosie
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	05/09/2018

Plannummer	12
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Tertiair
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	05/09/2018

Plannummer	13
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Quartair
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	05/09/2018

Plannummer	14
Type plan	Bodemkaart
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	05/09/2018

Plannummer	15
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Schets Stad Eeklo
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1693

Plannummer	16
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Ferraris
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1777-1777

Plannummer	17
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Atlas der Buurtwegen
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	Ca. 1840

Plannummer	18
Type plan	Historische kaart
Onderwerp plan	Poppkaart
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1842-1879

Plannummer	19
Type plan	Hoogtemodel
Onderwerp plan	CAI
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	05/09/2018

Plannummer	20
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1971

Plannummer	21
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	1979-1990

Plannummer	22
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2000-2003

Plannummer	23
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2008-2011

Plannummer	24
Type plan	Orthofoto
Onderwerp plan	Locatie onderzoeksterrein
Aanmaakschaal	Onbekend
Aanmaakwijze	Digitaal
Datum	2017

